
INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Stanowisko Instytutu Gospodarki Rolnej
w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu
wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi

W związku z zaakceptowaniem przez Stały Komitet Rady Ministrów przedmiotowego projektu ustawy przygotowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz skierowaniem go do dalszych prac w parlamencie, Instytut Gospodarki Rolnej przekazuje następujące stanowisko:

1. Obowiązujące od lipca 2017 roku regulacje dotyczące przeciwdziałania wykorzystywaniu przewagi kontraktowej między dostawcą a nabywcą produktów rolno-spożywczych w praktyce nie przyniosły planowanych rezultatów. Do Prezesa UOKiK w rzeczywistości nie wpływają zgłoszenia o wykorzystywaniu przewagi kontraktowej. Od dochodzenia swoich praw rolników powstrzymuje strach przed „zemstą” kontrahentów. Dotychczasowe przepisy pozwalają, aby jedynie podmiot, którego nieuczciwa praktyka bezpośrednio dotyczy, mógł dokonać skutecznego zgłoszenia do UOKiK. Równocześnie dotychczasowe przepisy nie gwarantują anonimowości pełnego zabezpieczenia dóbr osobistych zgłaszającego. Przeciwnie tak skonstruowanym regulacjom i w związku z dramatycznym pogorszeniem sytuacji ekonomicznej polskich gospodarstw z powodu suszy i podtopień środowiska rolnicze od miesięcy protestują w całym kraju.
2. Ponadto bolączką obecnie obowiązujących przepisów jest to, że uprawnią one do skutecznego złożenia zawiadomienia do Urzędu tylko w sytuacji, w której wartość obrotów pomiędzy dostawcą a nabywcą wynosiła w jednym z ostatnich lat co najmniej 50 tys. zł., a obrót silniejszej strony (lub jej grupy kapitałowej) sięgnął 100 mln zł w roku poprzedzającym. Taka konstrukcja przepisów de facto wyklucza najmniejszych producentów z ubiegania się o pomoc w walce z nieuczciwymi praktykami.
3. Zaproponowana przez resort rolnictwa nowelizacja ustawy przewiduje, że zgłoszenia do UOKiK będzie mógł dokonać każdy, a dodatkowo na każdym etapie postępowanie jego dane będą utajnione. W uzasadnieniu do ustawy czytamy wprost, że ma to przeciwdziałać „strachowi” przed zgłaszaniem nieuczciwych praktyk. Nie tylko dane strony skarżącej, ale także treść samego zawiadomienia ma być utajniona.

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

4. Dodatkowo rząd chce, aby próg „dostępności” skutecznego zwalczania nieuczciwych praktyk był wyraźnie obniżony. W propozycji znalazło się obniżenie wielkości obrotu strony silniejszej ze 100 do 10 mln zł rocznie. O interwencję UOKiK będą mogli ubiegać się także mali i średni producenci rolno-spożywczy.
5. Zdecydowanie dobrym rozwiązaniem, za którym opowiedział się Stały Komitet Rady Ministrów, jest wyposażenie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w uprawnienie do nadawania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzjom nakazującym zaprzestanie stosowania nieuczciwych praktyk. Takie narzędzie zwiększy efektywność walki z nieuczciwymi kontrahentami.

Przedmiotowy projekt został zwolniony z obowiązku przekazania do konsultacji publicznych. W następnej kolejności trafi pod obrady Sejmu RP. Instytut Gospodarki Rolnej pozytywnie odnosi się do tej propozycji legislacyjnej i będzie aktywnie uczestniczył w pracach w sejmowych komisjach w celu jak najszybszego wejścia w życie proponowanych przepisów.

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Ul. Kolejowa 45 lok. 119, 01-210 Warszawa,
Tel.: +48 22 299 70 35. tel. kom.: +48 537 212 161
e-mail: biuro@instytutrolny.pl